

ECLI	ECLI:NL:RVS:2010:BK9420
Datum uitspraak	15 januari 2010
Inhoudsindicatie	Bij besluit van 30 december 2009 heeft het centraal stembureau voor verkiezing van de leden van de gemeenteraad van de gemeente 's-Gravenhage (hierna: het centraal stembureau) een verzoek van de vereniging Politieke vereniging Stop Wilders.nu (hierna: de PVSWN) om registratie van de aanduiding "Stop Wilders Nu" afgewezen.

Volledige tekst

201000115/1/H2.

Datum uitspraak: 15 januari 2010

AFDELING

BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak in het geding tussen:

de vereniging Politieke vereniging Stop Wilders.nu, gevestigd te Den Haag,
appellant,

en

het centraal stembureau voor verkiezing van de leden van de gemeenteraad van de gemeente 's-Gravenhage,
verweerder.

1. Procesverloop

Bij besluit van 30 december 2009 heeft het centraal stembureau voor verkiezing van de leden van de gemeenteraad van de gemeente 's-Gravenhage (hierna: het centraal stembureau) een verzoek van de vereniging Politieke vereniging Stop Wilders.nu (hierna: de PVSWN) om registratie van de aanduiding "Stop Wilders Nu" afgewezen.

Tegen dit besluit heeft de PVSWN bij brief, bij de Raad van State ingekomen op 5 januari 2010, beroep ingesteld.

De Kiesraad heeft bij brief van 8 januari 2010 op de voet van artikel 8:45 van de Algemene wet bestuursrecht inlichtingen verschaft.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 12 januari 2010, waar de PVSWN, vertegenwoordigd door [gemachtigde], en het centraal stembureau, vertegenwoordigd door R.J. van der Velde, ambtenaar in dienst van de gemeente Den Haag, zijn verschenen.

Voorts is ter zitting de Kiesraad, vertegenwoordigd door mr. K.Th. van Barneveld, werkzaam bij de Kiesraad, gehoord.

2. Overwegingen

2.1. Ingevolge artikel G 3, eerste lid, van de Kieswet kan een politieke groepering die een vereniging is met volledige rechtsbevoegdheid en waarvan de aanduiding niet reeds bij het centraal stembureau voor de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer, onderscheidenlijk provinciale staten, is geregistreerd, aan het centraal stembureau voor de verkiezing van de leden van de gemeenteraad schriftelijk verzoeken de aanduiding waarmee zij voor die verkiezing op de kandidatenlijst wenst te worden vermeld, in te schrijven in een register dat door het centraal stembureau wordt bijgehouden. Verzoeken, ontvangen na de drieënveertigste dag voor de kandidaatstelling, blijven voor de daaropvolgende verkiezing buiten behandeling.

Ingevolge het vierde lid, beschikt het centraal stembureau slechts afwijzend op het verzoek, indien

- a. de aanduiding strijdig is met de openbare orde;
- b. de aanduiding geheel of in hoofdzaak overeenstemt met een reeds op de voet van dit artikel of de artikelen G 1, onderscheidenlijk G 2, geregistreeerde aanduiding van een andere politieke groepering, of met een aanduiding waarvoor reeds eerder op grond van dit artikel een registratieverzoek is ontvangen, en daardoor verwarring te duchten is;
- c. de aanduiding anderszins misleidend is voor de kiezers;
- d. de aanduiding meer dan 35 letters of andere tekens bevat;
- e. de aanduiding geheel of in hoofdzaak overeenstemt met die van een rechtspersoon die bij onherroepelijke rechterlijke uitspraak verboden is verklaard en deswege is ontbonden;
- f. het verzoek op dezelfde dag bij het centraal stembureau is ingekomen als een ander verzoek, strekkende tot inschrijving van een geheel of in hoofdzaak gelijkkluidende aanduiding, tenzij dat andere verzoek reeds op een der onder a tot en met e genoemde gronden moet worden afgewezen.

2.2. Het centraal stembureau heeft aan de afwijzing van het verzoek van de PVSWN ten grondslag gelegd dat de gewenste aanduiding "Stop Wilders Nu" in strijd is met de openbare orde, omdat deze aanduiding door het gebruik van de geslachtsnaam van de heer Wilders, terwijl deze daarvoor geen toestemming heeft verleend, diens persoonlijke levenssfeer aantast.

2.3. De PVSWN betoogt - samengevat weergegeven - dat de door haar beoogde registratie is bedoeld om een oordeel van de kiezers over het gedachtegoed van de heer Wilders mogelijk te maken en dat daarmee de aanduiding niet is gericht op de persoon van de heer Wilders, maar op het gedachtegoed dat deze vertegenwoordigt. Het gebruik van de aanduiding is derhalve niet in strijd is met de openbare orde.

2.3.1. De Kiesraad heeft, onder verwijzing naar de wetsgeschiedenis, uiteengezet dat het bij de beoordeling van de vraag of een aanduiding in strijd is met de openbare orde niet de bedoeling is dat de doelstelling of de activiteiten van de politieke groepering die een aanduiding wenst te registreren, worden beoordeeld. In de Memorie van Toelichting bij de wijziging van de Kieswet in 1989 (Kamerstukken II 1987/88, 20264, blz. 26) staat hierover dat de registratie van namen van politieke groeperingen er slechts toe strekt de herkenbaarheid

van de ingediende lijsten voor de kiezers te vergroten. Zij is niet bedoeld als een soort "vergunningstelsel" voor politieke groeperingen. De Kiesraad volgt het centraal stembureau niet, nu niet valt in te zien dat de gewenste aanduiding "Stop Wilders Nu" een aantasting van de persoonlijke levenssfeer van de heer Wilders inhoudt. Het argument van het centraal stembureau dat verwijst naar artikel 8 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek treft volgens de Kiesraad ook geen doel, nu dit artikel uitsluitend ziet op een situatie waarin door de gebruiker van de naam de schijn wordt gewekt dat deze die ander is of tot diens gezin of geslacht behoort en hiervan in dit geval geen sprake is. De Kiesraad meent dat voldoende duidelijk is dat de aanduiding zich richt op het gedachtegoed van de politicus Wilders en tot doel heeft om hierover in de politieke arena de discussie aan te gaan. De Kiesraad is derhalve van mening dat het centraal stembureau ten onrechte afwijzend heeft beslist.

2.3.2. De Afdeling sluit zich aan bij het oordeel van de Kiesraad. In de door de PVSWN gewenste aanduiding "Stop Wilders Nu" komt tot uitdrukking dat deze partij zich verzet tegen het gedachtegoed van de heer Wilders. In de Kieswet is voorzien in limitatieve gronden voor het weigeren van een aanduiding. Uitgangspunt bij de beoordeling van een verzoek tot registratie van een aanduiding is, dat een politieke groepering vrij is in het kiezen van de aanduiding waarmee zij in de politieke strijd haar gedachtegoed wil uitdragen. Een ruime uitleg van de weigeringsgrond "strijd met de openbare orde" ligt, gelet op deze bedoeling van de wet om een grote vrijheid te waarborgen bij de aanduiding van de naam van een politieke groepering en daarmee de politieke strijd te voeren, niet in de rede. Naar het oordeel van de Afdeling is daarom de enkele omstandigheid dat in een aanduiding van een politieke vereniging de geslachtsnaam van een politicus wordt gebezigd, zonder dat deze daarvoor toestemming aan de vereniging heeft verleend, niet in strijd met de openbare orde. Indien het onwenselijk wordt geacht dat in een aanduiding van een politieke vereniging een geslachtsnaam van een politicus of andere persoon wordt gebezigd, zonder dat diegene daarvoor toestemming heeft verleend, dient de wetgever een daartoe strekkende weigeringsgrond op te nemen.

Voor het oordeel dat in de door de PVSWN gewenste aanduiding "Stop Wilders Nu" tot uitdrukking komt dat deze groepering zich niet of niet alleen verzet tegen het politieke gedachtegoed van de heer Wilders, maar uitsluitend dan wel ook tegen hem persoonlijk, zijn geen aanknopingspunten in de stukken aanwezig. De PVSWN heeft dit ook uitdrukkelijk en met kracht weersproken. Het centraal stembureau heeft ter zitting desgevraagd uiteengezet dat de bedreigende associatie die van de aanduiding uitgaat en de mogelijk opruiende werking ervan geen zelfstandig dragende grond van het besluit maar slechts een ondersteunend argument vormen.

De Afdeling is van oordeel dat het centraal stembureau het verzoek tot registratie van de aanduiding "Stop Wilders Nu" ten onrechte heeft afgewezen.

2.4. Het beroep is gegrond. Het besluit van 30 december 2009 komt voor vernietiging in aanmerking. De Afdeling zal op na te melden wijze in de zaak voorzien. Het besluit van 30 december 2009 zal worden vernietigd. De Afdeling zal het centraal stembureau opdragen de aanduiding alsnog te registreren in het register als bedoeld in artikel G 3, eerste lid, van de Kieswet.

2.5. Van voor vergoeding in aanmerking komende proceskosten is niet gebleken.

3. Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Recht doende in naam der Koningin:

I. verklaart het beroep gegrond;

II. vernietigt het besluit van het centraal stembureau voor verkiezing van de leden van de gemeenteraad van de gemeente 's-Gravenhage van 30 december 2009, kenmerk BBZ/2009.188;

III. draagt het centraal stembureau voor verkiezing van de leden van de gemeenteraad van de gemeente 's-Gravenhage op de aanduiding "Stop Wilders Nu" te registreren in het register als bedoeld in artikel G 3, eerste lid, van de Kieswet;

IV. gelast dat het centraal stembureau voor verkiezing van de leden van de gemeenteraad van de gemeente 's-Gravenhage aan de vereniging Politieke vereniging Stop Wilders.nu het door haar voor de behandeling van het beroep betaalde griffierecht ten bedrage van € 297,00 (zegge: tweehonderdzevenennegentig euro) vergoedt.

Aldus vastgesteld door mr. J.E.M. Polak, voorzitter, en mr. A.W.M. Bijloos en mr. C.J.M. Schuyt, leden, in tegenwoordigheid van mr. M.R. Poot, ambtenaar van Staat.

w.g. Polak w.g. Poot
voorzitter ambtenaar van Staat

Uitgesproken in het openbaar op 15 januari 2010

362.